

Proje Özeti:

NFTler ortaya çıktığı ilk günden beri çok büyük rağbet gördü ve bu rağbetin üzerine insanların NFT alıp satabilmesi için pek çok NFT marketyeri ortaya çıktı. Her ne kadar NFTler ilk ortaya çıktıklarında daha çok dijital sanat çalışmalarının satılmasını sağlayan bir teknoloji olarak görüldüyse de zamanla insanlarda her türlü dijital içeriğin NFT olarak satılabileceği farkındalığı oluşmaya başladı. NFTlerin dijital sanat eserlerinden ibaret görülmeyp her türlü dijital içeriğin NFT olarak alım satımının yapılabileceği konusundaki farkındalığınsa en önemli dönüm noktalarından birisi 21 Mart 2021 tarihinde Twitter'in kurucusu Jack Dorsey'in attığı Twitterdeki ilk tweetin 2.5 Milyon dolara Valuables by Cent adlı marketyerinde satılması oldu. Ancak NFT dünyasındaki bütün bu farkındalığa ve tweetlerin NFT olarak alınıp satılabilir hale gelmesine rağmen ortaya bütün sosyal medya ve web içeriklerinin NFT olarak satılabileceği bir marketyeri çıkmadı. Bizim projemizinse en büyük amacı hem dijital sanat içeriklerinin hem websayfaları ve web içeriklerinin hem de bütün bir sosyal ağ platformlarındaki içeriklerin (youtube , instagram , tiktok , twitter , twitch , likee , facebook , reddit , tumblr , imgur , wattpad , pinterest ...) listelenebileceği, NFT olarak alım satımının yapılabileceği bir marketyeri oluşturmak. Bu marketyeri sayesinde pek çok web ve sosyal ağ içerik üreticisi gelir elde edebilecek ve bu içerik üreticilerinin kitlelerinden de platforma ilgi yoğun olacaktır.

Özellikler:

Web ve Sosyal Ağ İçeriklerinin Satılması:

Günümüzde insanların internette en çok vakit geçirdikleri yerler sosyal ağ siteleri ve uygulamaları. Bu sosyal ağ sitelerininse nerdeyse tamamı iframe, oEmbed ve kendi geliştirdikleri APIler yardımıyla geliştiricilerin platformlarındaki içerikleri çekmesine ve kendi sitelerinde, uygulamalarında gömülü vaziyette bulundurmasına izin veriyor. Bizim projemizde de bu web sitelerindeki içerikler iframe, oEmbed ve APIler yardımıyla çekiliyor, siteye gömülüyor ve sonrasında NFT'ye dönüştürülüp marketyerinde listeleniyor. Aynı zamanda projemizde iframe, oEmbed ve çeşitli APIleri destekleyen, sitelere gömülebilir web siteleri, web içerikleri de NFT olarak satılabiliyor. Bu sayede çeşitli web içerik üreticileri de sitelerini ya da sitelerindeki içerikleri NFT olarak satabilecek, çeşitli blog yazılarından vikipedideki makalelere kadar pek çok dijital içerik NFT olarak projemizde listelenip satılabilecek. Bu teknoloji bütün bunlarla sınırlı kalmayıp çeşitli web geliştiricilerinin tamamen tasarım odaklı, sanat eseri niteliğinde web siteleri yapıp bu web sitelerini sanat eseri olarak satmalarını da sağlayıp yeni bir NFT satım şekli de ortaya çıkarabilir.

Potansiyel Sorunlar ve Çözüm Önerileri:

Sahtecilik:

Projemizde sosyal ağ platformlarındaki içeriklerin siteye gömülmesi ve NFT olarak satılması için içeriklerin bağlantısının kopyalanması yeterli olmakta ve bu da kötü niyetli kullanıcıların kendilerine ait olmayan gönderileri, paylaşımları NFT olarak satıp haksız gelir elde etmesi gibi bir soruna yol açabilir. Bu sorunun çözümü için OAuth 2.0 teknolojisi kullanılabilir. Bu teknolojiyi destekleyen bütün sosyal ağ platformlarındaki hesaplar 3. Parti web siteleri ve uygulamalara bağlanabiliyor. (Youtube, instagram, facebook, reddit, wattpad, pinterest, twitch, tumblr, tiktok gibi pek çok sosyal ağ bu teknolojiyi desteklemektedir) Böylece marketyerinde herhangi bir içeriği NFT olarak satmadan önce kullanıcılardan hesaplarını bağlamaları istenebilir ve kullanıcıların kendilerine ait olmayan bir paylaşımı satışa koymaları engellenebilir ya da satışa koysalar bile bağladıkları hesaplar herkes tarafından görünerek gerçekten o paylaşımın o kullanıcıya ait olup olmadığı bütün herkes tarafından anlaşılabilir. Her ne kadar nerdeyse tüm sosyal ağ platformları OAuth 2.0'ı desteklese de bu teknolojiyi desteklemeyip pek çok kişi tarafından kullanılan platformlar da var. (Likee bunlardan birisi. Likee OAuth 2.0'ı desteklemiyor ve aylık 150-200 milyon aktif kullanıcısı var.) Bu tür platformlardaki içeriklerin güvenli bir şekilde satılması içinse de marketyeri üzerinde popüler içerik üreticiler için hesaplar oluşturulabilir ve sadece bu kişilerin içeriklerini NFT olarak satmasına izin verilebilir. Örneğin Likee'de en çok takipçiye sahip hesap 32 Milyon takipçiyle Anushka Sen. Marketyeri üzerinde Anushka Sen için bir hesap oluşturulabilir ve Anushka Sen videolarını NFT olarak satmak isterse bu hesap kendisine devredilebilir. Böylece hem kötü niyetli kullanıcıların faaliyetleri önlenabilir hem de popüler içerik üreticiler içeriklerini satabilirler. Web sitelerinde sahteciliğin önlenmesi içinse Google Play'in de kullandığı uygulamalarda başkalarının web sitelerini yayınlamayı engelleyen yöntemi domain ile ilgili kayıt ya da email belirtme zorunluluğu yöntemi kullanılabilir. Web siteniz için domain aldığınızda emailinize bu domaini aldığınıza dair doğrulama e postası gönderilir. Kullanıcılardan bir web sayfası veya içeriğini satmadan önce bu e-posta kayıtları istenerek kötü niyetli kullanıcıların kendilerine ait olmayan web içeriklerini satması da önlenir.

Bağış ve Sosyal NFT Sistemi:

Sanatçıların çoğu güncel olarak Opensea ve Rarible gibi platformlarda çalışmalarını NFT olarak listeleyip satışını yapmakta. Bu tür marketyerlerinde çalışmalarını yayınlayan sanatçılar için tek motivasyon kaynağı ise çalışmalarının satılması. Bizim projemizdeyse sanatçılara

bağış yapabiliyor, çalışmalarını beğenebiliyor ve redditte olduğu gibi award verebiliyorsunuz. Bağış sayesinde çok güvendiğiniz, birkaç NFTsini aldığınız ve kar elde etmeyi planladığınız NFT projelerine bağışta bulunarak proje sanatçılara motivasyon sağlayabilir, projeye devam etmelerini sağlayabilirsiniz. Bütün bu bağışlar sanatçılara maddi ve manevi anlamda katkı sağlayacaktır. Bağışlar sadece sanatçılara yönelik de olmayacaktır. İçerik üreticiler tıpkı Patreonda olduğu gibi marketyeri üzerinden de bağışlarla maddi destek elde edebilecekler. Bağışların yanı sıra redditte olduğu gibi beğendiğiniz çalışmalara award verebilir (awardlar genelde parayla alınır ve beğendiğiniz paylaşımlara vererek o paylaşımların daha fazla kişiye gösterilmesini, önerilmesini sağlarsınız aynı zamanda paylaşım sahibi için de önemli bir motivasyon kaynağıdır), diğer pek çok sosyal medya ağında olduğu gibi NFT çalışmalarını insanlar beğenebilir. Marketyerinde kullanıcıların önerilen NFTleri görebilmeleri de sağlanabilir böylece beğeni ve award sayılarına bakarak NFTler insanlara önerilebilir bu özellik de NFT projelerinin daha çok kişiye ulaşmasını sağlayabilir. Bütün bu özellikler marketyerine sosyallik kazandıracak, NFT projelerinin büyümesini kolaylaştıracak ve sanatçılara maddi, manevi önemli artılar sunacaktır.

Sadece Alanın Görebileceği NFTler:

İçerik üretim platformlarının çoğu içerik üreticilerine maddi kazanç sağlamak için paralı üyelik ve içerik satın alma gibi özellikler getirdi. Bu sayede sadece para vererek o içerik üreticisinin kanalına üye olan ya da belli bir içeriğe para veren kişiler o içeriği görebiliyor. Buna en güzel örneklerden biriye Youtube Katıl. Youtube Katıl'da içerik üreticiler sadece aylık paralı üyelik alanların görebileceği videolar oluşturabiliyor. Bizim projemizde de NFTler sadece NFT'yi alan kişinin görebileceği şekilde satılabilecek. Örneğin Selena Gomez kısa bir videosunu bu şekilde NFT olarak sattığında bu NFT çok daha pahalıya satılabilir. Çünkü bu NFT'yi alan kişi bu videoyu NFT olarak almanın da ötesinde o videoyu izlemiş tek kişi olacak ve bu özellik NFT'ye hiç ilgisi olmayanların da dikkatini çekebilme potansiyeline sahip çünkü daha önce de altı çizildiği gibi bu NFT'yi aldığınızda sadece videonun sahibi olmakla kalmıyorsunuz aynı zamanda o videoyu izleyen tek kişi oluyorsunuz. NFTlerle hiç ilgilenmeseniz bile hayranı olduğunuz bir kişinin, filmin, dizinin vb. sadece sizin bildiğiniz, size ait bir videosu ilginizi çekebilir.

NFT Koleksiyonları ve İçerik Oluşturucuları:

Platformda çeşitli ünlüler, şirketler, içerik oluşturucular sosyal medya paylaşımlarını satmakla kalmayacak dilerse NFT koleksiyon ortaklıkları oluşturup NFT koleksiyonlarından da gelir elde edebilecekler. Örneğin Pewdiepie Youtube videolarını NFT olarak satmanın yanı sıra dilerse koleksiyon ortaklığı özelliğini kullanarak kendisi adına koleksiyonuna NFT çalışması ekleyecek ya da kendisi adına NFT koleksiyonu oluşturacak kişilerden teklif alabilir ve bu tekliflerden kabul ettikleri arasından kendisi adına oluşturulan NFT çalışmalarından belli bir komisyon pay alabilir. Benzer şekilde bu özelliği sadece içerik üreticiler değil sanatçılar da kullanabilirler. Popüler NFT projeleri bu sayede ünlülerden, içerik oluşturuculardan vb. ortaklık teklifi kolayca alabilir ortak bir NFT eseri üretebilir ve gelir elde edebilir. Özetle bu

ortaklıklar sayesinde hem sanatçılar karlarını arttırabilir hem de içerik üreticiler gelir elde edebilirler.Bu özelliğin gerçek dünyada da karşılıkları olacaktır.Örneğin yakın zamanda Amouranth isimli bir Twitch yayıncısı OnlyPunks adlı bir NFT sanat projesiyle anlaştı ve ortak bir NFT çıkarttılar.Bu NFT 125 bin dolara alıcı bulmuştu.Bir başka örnek olarak da Türk NFT sanatçısı Hıncal Yücel'in Morgan Freeman koleksiyonu verilebilir.Hıncal Yücel Morgan Freeman ile anlaştı ve ortak bir NFT koleksiyonu çıkarttılar.Koleksiyondan elde edilecek gelirin %20'lik bir kısmı Morgan Freeman'a gidecek.Bu örneklerden de görüldüğü üzere bu tür ortaklıklar sanatçılara,NFT projelerine ve içerik oluşturucularla ünlülere önemli faydalar sağlayacaktır.Ancak sanatçılar için her zaman bu isimlerle temasa geçmek kolay olmayabilir veya içerik oluşturucularla ünlüler için ideal NFT koleksiyonunu bulmak her zaman mümkün olmayabilir işte bütün bu zorlukları ortadan kaldırmak,iletişimi kolaylaştırmak ve ortaya daha çok bu tür NFT çalışmasının çıkması projemizdeki bu özellik ile mümkün olacaktır.Bu özellik aynı zamanda satışlara pratiklik de kazandıracaktır şuanki marketyerlerinde böyle bir ortaklık kurulduğu takdirde satıştan gelen parayı ortaklar kendileri arasında transfer etmek zorunda kalıyorlar.Ancak bizim projemizde para tarafların kendi arasında ayarladığı şekilde iki hesaba da otomatik dağıtılabiliyor bu da taraflara pratiklik sunuyor.

(Kaynaklar:

<https://www.ntv.com.tr/yasam/twitch-yayincisi-amouranthin-nftsi-125-bin-dolara-satildi,HgaiSXXwAkCqmtNkfrSQ0A>----<https://twitter.com/Mohac/status/1454010250869227520?s=20>--
-<https://www.haberturk.com/morgan-freeman-turk-sanatcinin-cizimini-paylasti-3234576>)

Pazarlama ve Kullanıcı Çekme:

Ortaya ne kadar iyi bir proje konulursa konulsun eğer o projenin pazarlaması iyi yapılmaz ve kullanıcı çekilemezse insanlar o ürünü kolay kolay kullanmayacaktır.Bizim projemiz doğrultusunda geliştirilecek marketyerinin pazarlamasını yapmak ve kullanıcı çekmek için kullanılacak ilk yöntem çeşitli ortaklar bulmak olacaktır.Twitch , youtube , instagram , reddit , tumblr,facebook,tiktok vb. sosyal ağ platformlarında içerik üreten kişilere ulaşılabilir onlarla ortaklık kurulabilir ve marketyerine içerik sağlamaları,satış yapmaları sağlanabilir.Diğer bir pazarlama tekniği ise ortaklık kurulmamış olsa da bazı ünlülerin,içerik oluşturucularının paylaşımlarının,gönderilerinin NFT olarak listlenmesi ve teklif verilebilir olması.Çeşitli ünlülerin ve içerik oluşturucularının paylaşımları marketyerine içerik sağlayacak ve pek çok kişinin de dikkatini çekecektir.Aynı zamanda bu NFTlere verilen teklifler herkes tarafından görülebilir olduğu takdirde diğer içerik üreticiler de NFTlerin rağbet gördüğünü fark edip kendi NFTlerini oluşturabilir böylece marketyeri kullanıcı kazanmış olur.Örneğin Cristiano Ronaldo'nun bir Facebook gönderisi NFT olarak marketyerinde listelenebilir ve bu NFT'ye insanlar teklif verebilir.Bu teklifler herkes tarafından görülebilir olursa da başka içerik üreticiler ünlüler de platformun rağbet gördüğünü düşünüp kendi içeriklerini yayınlatabilir ve marketyeri dikkat çekebilir.Ortaklık kurulmamış ve marketyerinde kendi NFTlerini kendi yayınlamamış ünlülerin içeriklerini satmanın yaratabileceği en büyük sıkıntı telif hakları konusunda olacaktır.Ancak bu sorun ünlülerin ve içerik oluşturucuların paylaşımları NFT

olarak sadece listelenip,teklif alınır satılmazsa önlenebilir.NFTler satılmadığı,sadece teklif aldığı için projemiz telif sıkıntısı yaşamaz ve ünlülerle içerik üreticiler dilerlerse teklifleri kabul edip gelir elde edebilir dilerlerse de NFTyi yayından kaldırtabilirler.Ancak ünlülerin paylaşımlarının NFT olarak satışa sunulması ve satın alınamayıp,sadece teklif verilebiliyor olması bile marketyeri kullanıcıların ve ünlülerin dikkatini çekecek bu da marketyerine iyi bir pazarlama şansı sunacaktır.